

3. GÖSTERGELER

Bu bölümde araştırma kapasitesi, araştırma kalitesi ile etkileşim ve iş birliği boyutlarında göstergeler açıklanmaktadır. Tüm gösterge seti Tablo-1' de sunulmaktadır.

Tablo 1: Gösterge Seti

Boyut	Gösterge
A. Araştırma Kapasitesi (%40)	1. Bilimsel Yayın Sayısı
	2. Atıf Sayısı
	3. Ulusal Proje Sayısı
	4. Ulusal Projelerin Fon Tutarı
	5. Uluslararası Proje Sayısı
	6. Uluslararası Proje Fon Tutarı
	7. Ulusal ve Uluslararası Patent Başvuru Sayısı
	8. Ulusal Patent Belge Sayısı
	9. Uluslararası Patent Belge Sayısı
	10. Faydalı Model ve Tasarım Belge Sayısı
B. Araştırma Kalitesi (%40)	1. Incites Dergi Etki Değerinde ilk %50'lik Dilime Giren Bilimsel Yayın Oranı
	2. %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı
	3. Bilim Ödülü Sayısı
	4. Yayınların Açık Erişim Yüzdesi
	5. Dünya Akademik Genel Başarı Sıralamalarındaki Performansı
	6. Akredite Edilmiş Program Sayısı
	7. Uluslararası Doktora Öğrenci Oranı
	8. Doktora Mezun Sayısı
	9. Doktora Öğrenci Sayısı
C. Etkileşim ve İş Birliği (%20)	1. Üniversite-Üniversite İş Birlikli Yayın Oranı
	2. Üniversite-İş Dünyası İş Birlikli Yayın Oranı
	3. Uluslararası İş birlikli Yayın Oranı
	4. Üniversite-İş Dünyası İş Birlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı
	5. Üniversite-Üniversite İş Birlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı
	6. Üniversite - İş Dünyası İş Birliği ile Yapılan ve Kamu Fonlarınca Desteklenen Projelerin Sayısı
	7. Üniversite - İş Dünyası İş Birliği ile Yapılan ve Kamu Fonlarınca Desteklenen Projelerin Fon Tutarı
	8. Uluslararası Öğrenci Oranı
	9. Uluslararası Öğretim Üyesi Oranı
	10. Dolaşımdaki Öğretim Üyesi ve Öğrenci Sayısı
	11. TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı Öğrenci Sayısı

A. Araştırma Kapasitesi Göstergeleri

Araştırma kapasitesi göstergeleri, üniversitelerin bilimsel üretkenlik düzeylerini, araştırma fonlarına erişimlerini ve yenilikçi çıktılar üretme yetkinliklerini ölçen temel göstergelerdir. Yayın ve atıf sayıları akademik etkiyi yansıtırken; Ar-Ge projeleri ve sağlanan fonlar, araştırma faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini göstermektedir. Patentler ve tasarım çıktıları ise kurumların yenilikçi potansiyelini ortaya koyarak, ulusal ve uluslararası araştırma ekosistemindeki yerlerini bütüncül bir şekilde değerlendirmeye imkân tanımaktadır. Bu alanda kullanılan göstergeler ve içerikleri aşağıda sıralanmıştır.

A1.	Bilimsel Yayın Sayısı	İlgili yılda kullanılan uluslararası akademik veri tabanında taranan dergilerdeki makale (article) ve derleme (review) türündeki yayın sayısıdır. Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal"
A2.	Atıf Sayısı	Uluslararası akademik veri tabanında taranan dergilerde son 5 yılı kapsayan dönemde yayınlanan tüm makale ve derlemelere yapılan toplam atıf sayısıdır. Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal"
A3.	Ulusal Proje Sayısı	Ulusal Ar-Ge ve yenilik destek programları tarafından desteklenen, ilgili yılda başlamış, devam eden veya tamamlanmış proje sayısıdır. Ar-Ge ve yenilik alanında fon sağlayan kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler ile kamu destekli sanayi projelerine sağlanan danışmanlık hizmetleri dahildir. Yatırım projeleri ve BAP projeleri bu kapsamda değerlendirilmemektedir. Veriler TÜBİTAK, SSB, TAGEM, TENMAK, TÜSEB ve tüm bakanlıklardan talep edilmektedir.
A4.	Ulusal Projelerin Fon Tutarı	Ulusal Ar-Ge ve yenilik destek programları tarafından desteklenen projeler kapsamında ilgili yılda kuruma aktarılan toplam bütçe tutarıdır.
A5.	Uluslararası Proje Sayısı	TÜBİTAK ve Ulusal Ajans ilgili yıl çağrıları kapsamında kurum veya kurum mensupları tarafından başvurusu yapıp, desteklenen proje sayısıdır.
A6.	Uluslararası Projelerin Fon Tutarı	TÜBİTAK ve Ulusal Ajans tarafından desteklenen uluslararası projeler için ilgili yılda kuruma aktarılan toplam bütçe tutarıdır.

A7.	Ulusal ve Uluslararası Patent Başvuru Sayısı*	Ulusal patent başvuru bilgileri ilgili yılda Türk Patent ve Marka Kurumu'ndan, uluslararası patent başvuru bilgileri ise Türk Patent ve Marka Kurumu ve üniversitelerden temin edilmektedir. Uluslararası patent bilgileri "Espacenet" platformu üzerinden doğrulanmaktadır.
A8.	Ulusal Patent Belge Sayısı*	Üniversite veya mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, ilgili yılda Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş patent sayısıdır.
A9.	Uluslararası Patent Belge Sayısı*	Üniversite veya mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, ilgili yılda yurtdışı patent ofisleri tarafından tescillenmiş patent sayısıdır. Veriler üniversiteler ile Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından temin edilmekte ve "Espacenet" platformu üzerinden doğrulanmaktadır.
A10.	Faydalı Model ve Tasarım Belge Sayısı*	Üniversite veya mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, ilgili yılda Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş faydalı model ve tasarım belge sayısıdır.

*Değerlendirme yapılırken son iki yılın verileri göz önünde bulundurulmaktadır.

B. Araştırma Kalitesi Göstergeleri

Araştırma kalitesi göstergeleri, üniversitelerin hem ulusal hem de uluslararası düzeydeki akademik görünürlüğü, üretkenliğini ve etkinliğini çok boyutlu bir yaklaşımla değerlendirmeye olanak tanımaktadır. Bu göstergeler bilimsel yayınların etki faktörleri ve atıf performansları, kurumların uluslararası sıralamalarındaki yerleri, alınan ödüller ve elde edilen araştırma fonları, açık erişim yayın oranları, akreditasyon düzeyleri ile doktora programlarının kalitesi ve ürettiği çıktılar gibi çeşitli alanları kapsamaktadır. Bu sayede, üniversitelerin rekabet güçleri ve bilimsel katkıları nesnel veriler üzerinden ölçülebilmektedir.

B1.	%50'lik Dilimdeki Bilimsel Yayın Oranı	Uluslararası akademik veri tabanlarında* %50'lik dilime giren (Q1+Q2) makale ve derleme türündeki yayınların sayısı, aynı yıldaki toplam yayın sayısına oranlanmaktadır. Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal", Gösterge: "Q1", "Q2" ile ilgili göstergeler
B2.	%10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı	Uluslararası akademik veri tabanlarında* taranan yayınlar arasında, konu alanı, yayın yılı ve doküman türü dikkate alınarak hesaplanan atıf dağılımında, kendi alanında en çok atıf alan %10'luk dilimde yer alan yayınların toplam yayın sayısına oranıdır. Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal", Gösterge: "%Document in Top 10"
B3.	Bilim Ödülü Sayısı	YÖK Üstün Başarı, TÜBİTAK ve TÜBA Ödülleri kapsamında ilgili yılda alınan ödül sayısıdır.
B4.	Yayınların Açık Erişim Oranı	Uluslararası akademik veri tabanlarında* taranan dergilerdeki makale (article) ve derleme (review) türündeki yayınların açık erişim oranıdır. Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal", Gösterge: "%All Open Access Documents"
B5.	Dünya Üniversite Sıralamaları Performansı	Kurumun ilgili yılda THE, QS ve ARWU dünya üniversite sıralamalarındaki yeridir. Bu sıralamaların her biri için 0-500 bandına 3, 501-1000 bandına 2, 1001-1500 bandına 1 puan verilmektedir.

*2025 yılı performansları da dahil olmak üzere Incites aracılığıyla yapılan analizler, 2026 yılı verilerinin değerlendirileceği 2027 yılından itibaren Scival aracılığıyla yapılacaktır.

B6.	Akredite Edilmiş Program Sayısı	İlgili yılda Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre akredite edilmiş toplam program ve kurumsal akreditasyon sayısıdır.
B7.	Uluslararası Doktora Öğrenci Oranı	Kurumun, ilgili Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören uluslararası doktora öğrenci sayısının toplam doktora öğrenci sayısına oranıdır. Veri YÖKSİS'ten temin edilmektedir.
B8.	Doktora Mezun Sayısı	İlgili eğitim öğretim yılında mezun olan doktora öğrenci sayısıdır. Veri YÖKSİS'ten temin edilmektedir.
B9.	Doktora Öğrenci Sayısı	İlgili eğitim öğretim yılı doktora öğrenci sayısıdır. Veri YÖKSİS'ten temin edilmektedir.

C. Etkileşim ve İş Birliği Göstergeleri

Etkileşim ve iş birliği göstergeleri üniversitelerin ulusal ve uluslararası akademik çevrelerle olan bütünleşme düzeylerini, bilgi üretim süreçlerinde çok paydaşlı yaklaşımı benimseyip benimsemediklerini ve üniversite, toplum ve sanayi arasındaki etkileşimlerini değerlendirmeye olanak tanımaktadır. Bu göstergeler kapsamında; üniversiteler, iş dünyası ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilen ortak yayınlar, birlikte alınan patent belgeleri, kamu fonlarıyla desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerindeki işbirlikleri ile öğrenci ve öğretim üyelerinin değişim programları gibi unsurlar ele alınmaktadır.

Ayrıca üniversitelerdeki uluslararası öğrenci ve öğretim üyesi oranları ile sanayi doktora programları kapsamında yetiştirilen insan kaynağı da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

C1. Üniversite-Üniversite İş Birlikli Yayın Oranı

Uluslararası akademik veri tabanlarında* taranan dergilerde yayınlanan üniversite-üniversite iş birlikli makale ve derleme türündeki yayınların toplam yayın sayısına oranıdır.
Kullanılan filtreler: "Colloboration with Organization" "article", "review", "journal", "Academic" ve "Academic System"

C2. Üniversite-İş Dünyası İş Birlikli Yayın Oranı

Uluslararası akademik veri tabanlarında* taranan dergilerde yayınlanan üniversite-iş dünyası iş birlikli makale ve derleme türündeki yayınların toplam yayın sayısına oranıdır.
Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal", "Gösterge: % Industry Colloborations"

C3. Uluslararası İş Birlikli Yayın Oranı

Uluslararası akademik veri tabanlarında* taranan dergilerde yayınlanan uluslararası iş birlikli makale ve derleme türündeki yayınların toplam yayın sayısına oranıdır.
Kullanılan filtreler: "article", "review", "journal", "Gösterge: "% International Colloborations"

*2025 yılı performansları da dahil olmak üzere Incites aracılığıyla yapılan analizler, 2026 yılı verilerinin değerlendirileceği 2027 yılından itibaren Scival aracılığıyla yapılacaktır.

C4.	Üniversite-İş Dünyası İş birlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı	Başvuru/buluş sahiplerinden en az biri ilgili üniversite veya mensubu, diğeri özel sektör çalışanı olan ve son iki yılda Türk Patent ve Marka Kurumu veya yurtdışı patent ofislerince tescillenmiş ulusal/uluslararası patentlerin sayısıdır. Veriler üniversitelerden temin edilmektedir. Ulusal patentler Türk Patent ve Marka Kurumu, uluslararası patentler ise “Espacenet” aracılığıyla doğrulanmaktadır.
C5.	Üniversite-Üniversite İş birlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı	Başvuru/buluş sahiplerinden en az biri ilgili üniversite veya mensubu, diğeri farklı üniversitenin çalışanı olan ve son iki yılda Türk Patent ve Marka Kurumu veya yurtdışı patent ofislerince tescillenmiş ulusal/uluslararası patentlerin toplam sayısıdır. Veriler üniversitelerden temin edilmektedir. Ulusal patentler Türk Patent ve Marka Kurumu, uluslararası patentler ise “Espacenet” aracılığıyla doğrulanmaktadır.
C6.	Üniversite – İş Dünyası İş Birliği Yapılan ve Kamu Fonlarınca Desteklenen Projelerin Sayısı	Ulusal Ar-Ge ve yenilik destek programları tarafından desteklenen, ilgili yılda başlayan, devam eden ya da tamamlanan üniversite-iş dünyası iş birlikli proje sayısıdır. Kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler ile kamu destekli iş dünyası projelerine sağlanan danışmanlık hizmetleri bu kapsamda değerlendirilirken yatırım projeleri ve BAP projeleri değerlendirilmemektedir.
C7.	Üniversite – İş Dünyası İş Birliği Yapılan ve Kamu Fonlarınca Desteklenen Projelerin FonTutarı	Ulusal Ar-Ge ve yenilik destek programları tarafından desteklenen, ilgili yılda başlayan, devam eden ya da tamamlanan üniversite-iş dünyası iş birlikli projelerden alınan fon tutarıdır. Kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler ile kamu destekli iş dünyası projelerine sağlanan danışmanlık hizmetleri bu kapsamda değerlendirilirken yatırım projeleri ve BAP projeleri değerlendirilmemektedir. Veriler TÜBİTAK, SSB, TAGEM, TENMAK, TÜSEB ve tüm Bakanlıklardan talep edilmektedir.

C8. Uluslararası Öğrenci Oranı

Lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında ilgili eğitim öğretim yılında öğrenim gören uluslararası öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranıdır. Veriler YÖKSİS'ten elde edilmektedir.

C9. Uluslararası Öğretim Üyesi Oranı

İlgili eğitim öğretim yılında yabancı diller yüksek okullarında yapılan görevlendirmeler dışında görevli uluslararası öğretim üyesi (Profesör, Doçent, Dr. Öğr. Üyesi) sayısının toplam öğretim üyesi sayısına oranıdır. Veriler YÖKSİS'ten elde edilmektedir.

C10. Dolaşımdaki Öğretim Elemanı ve Öğrenci Sayısı

İlgili yılda Ulusal Ajans , TÜBİTAK ve YÖK* uluslararası dolaşım programlarından yararlanan öğretim elemanı ve öğrenci sayısıdır. Ulusal ajans hareketlilikler kapsamında öğretim elemanlarında 2 gün - 2 ay, arası öğrenci hareketliliklerinde 2 ay - 12 ay hareketlilikleri saklamakta, TÜBİTAK minimum 30 gün barajını uygulamaktadır. YÖK programlarında 3 ay şartı bulunmaktadır. Ek-34 ve Ek-46 kapsamında yapılan görevlendirmeler dolaşıma dahildir.

C11. TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı Öğrenci Sayısı

İlgili yılda TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı'ndan yararlanan kayıtlı toplam öğrenci sayısıdır. Veri, TÜBİTAK aracılığı ile temin edilmektedir.

*Akademik Birikim Programı (AKAP), Doktora Sonrası Araştırma Programı (DOSAP), Genç Beyinler Programı (GEP), Uluslararası Bilim İnsanları için YÖK Destek Programı (YOK International Fellowship), Ek-34 ve Ek-46 görevlendirmeleri dahildir.